

československý časopis historický

ZVLÁŠTNÍ ČÍSLO

V dějinách se vždy vyskytnou okamžiky, kdy se každý musí rozhodnout, jak se zachová a zde je celou svou osobou ochoten hájit spravedlnost proti zvlí, lidskost proti brutalitě. Žít jako stvůra nebo jako člověk je rozhodnutí, které se vyžaduje od každého z nás dnes. Lze snad odolat všemu, uniknout čemukoli - s výjimkou vlastního svědomí, tomu nemůže člověk, hodný tohoto jména, uniknout nikdy, a to musí nemilosrdně odsoudit každého, kdo by chtěl kolaborovat. V Zdá-li se v okamžiku, že hrubé násilí může zvítězit, jde o dojem chvilkový. Ještě nikdy nebylo možné natrvalo umlčet pravdu, zastavit vývoj, i když se o to pokoušeli sebemocnější okupanti a sebebrátálnějšími prostředky.

Nikdy neuznám žádnou okupaci ČSSR, nespravedlnost a zpátečnictví. Stojím plně za XIV.sjezdem KSČ, za naší legální vládou a za jejími zákonnými představiteli.

PhDr. Frant. Graus, řádný profesor Filosofické fakulty KU, člen-korespondent ČSAV

Nenásilný, ale aktivní a nadšený odpor sjednoceného národa proti věrolomné okupaci mě neplňuje hrdostí a dojetím. Svoboda, socialismus a suverenita jsou nyní hodnotami, které stojí nejvýše a pro něž je třeba obětovat všechno. Nikdy se nesmíme s tím, že by se nemělo vrátit ovzduší volnosti, tvůrčí práce a radosti, které jsme prožívali od ledna do vpádu cizích vojsk. Zůstaneme věrni legálním představitelům a nedopustíme návrat politického systému, který ničil nejcennější vlastnosti a vlohy našeho lidu.

Prof. ~~xxx~~ RNDr. Jaroslav Hájek
řádný profesor matematicko-fyzikální fakulty Karlovy university

24. srpna 1968

Krutost a nesmyslnost okupace Československa nemá v historii našich národů obdoby. I pod hrozbou tankových hlavní nám však zůstává poslední naděje. Jsme jednotni za legální vládou, za Národním shromážděním a za prezidentem republiky a štítivě se odvracíme od kolaborantů. Věřím, že národy s takovou kulturní minulostí a přítomností nezlomí ani dnešní barbarství okupantů.

Dr. Josef Janáček ~~Dr. ScD~~

Osobní listovní

24. VIII. 1968

Janáček

JAN MUŽÍK se narodil v roce 1924 v Praze. Je synem zahradníka, studoval na obchodní akademii v Karlíně, za okupace vstoupil do Komunistické strany Československa a patřil k aktivní protinacistické skupině mladých lidí z Prahy 8, kteří se soustřeďovali kolem Dušana Sovy, popraveného v roce 1944 gestapem. Po válce studoval na Vysoké škole ekonomické, krátký čas působil ve Státní bance a pak přešel do služeb ministerstva zahraničních věcí. Stal se členem čs. mise v OSN a pracoval střídavě v New Yorku a Ženevě. Zastupoval Československou socialistickou republiku v mnoha jednáních, zejména ekonomického charakteru. Jeho projevy se vyznačují jasností, přesnou stylizací a jsou cílevědomé a nedvojznačné. V těchto dnech hájí spravedlivou věc naší vlasti v Radě bezpečnosti.

To, čemu se vzpírá věřit rozum a srdce každého poctivého Čecha a Slováka, stalo se skutečností. Naše vlast byla násilně obsazena cizími vojsky. Češi a Slováci již po tisíciletí brání své nezadatelné právo na svobodný národní a státní život ve své vlastní zemi. Tohoto práva se nikdy nevzdali a svou morální a duchovní silou vždy nakonec zvítězili. ■

V této osudové chvíli historie našich národů - jednotni a věrni sobě, demokracii a socialismu - stojíme odhodlaně a pevně za naším presidentem, zákonitou vládou, Národním shromážděním a ústředním výborem Komunistické strany Československa, řádně zvoleným ~~svobodným~~ mimořádným XIV. sjezdem KSČ.

Josef Koci
PhDr. Josef Kocí,

český historik

24. srpna 1968

Český národ má pohnutou historii a přežil již mnohá protivenství. Hrubé a brutální síle dokázal vždy čelit zbraněmi ducha a morální převahy. Během čtyř dnů nové okupace Československa jsme opět všichni hrdí na svůj národ. Do služeb dobré věci se znovu zapojila česká vynalézavost, houževnatost a schopnost improvizace. Národní neštěstí sjednotilo zdrcující většinu národa za požadavky naprosté podpory legální vlády a Národního shromáždění, za usneseními mimořádného ~~sjezdu~~ XIV. sjezdu KSČ a ~~za~~ proti přítomnosti okupačních vojsk na našem území. S těmito požadavky se plně ztotožňuji a věřím ve svůj národ.

Kořalka
PhDr. Jiří Kořalka,

český historik

24. srpna 1968

čtvrtý den okupace

Jsme svobodní lidé a každý z nás má možnost volby a rozhodnutí. A každý z nás se musí rozhodnout. Tak jako v minulosti, ani dnes není bezvýhodných situací; každý dějinný okamžik našich národů měl své čestné východisko - má je i dnešek, i kdyby příští dny přinesly cokoli. Jen jedna cesta vede do slepé uličky: bezradnost, slepé zoufalství, ztráta lidské tváře a svědomí - na konci je totiž kolaborace a zrada nejen národa, ale i sebe sama.

Dějinná zkouška odhalila kvality národa, o nichž se mnohdy pochybovalo. Jsem hrdý na to, že jsem Čech a že mohu jako řadový příslušník národního společenství pomáhat, kdekoli je to zapotřebí. Boj za svobodu a nezávislost může mít mnoho fází a každá z nich různé formy boje - na konci je vítězství. Pro svobodného člověka, pro svobodný národ není života na kolenou.

PhDr. Vilém Prečan,

Praha, 24. srpna 1968,
čtvrtý den okupace

český historik.

V. Prečan

Jako historik přírodních věd jsem se vždy znova při své práci předsvědčovala o skutečnosti, že v moderní době se věda mohla skutečně vyvíjet jen ve společnostech, v níž svobodní vědci žili ve svobodném státě, který si řídil svobodný lid. Proto zásadně odmítám nezákonné obsazení Československa, stavím se za požadavek okamžitého odchodu okupačních vojsk, stojím ze legální vládou a výsledky XIV. sjezdu KSČ.

24. VIII. 1968

RNDr. ~~Ina~~ Seidlerová
pracovnice Historického
ústavu ČSAV

Chtl bych, pane předsedo, zdůraznit, aby byla křišťálově jasná jedna věc, za kterou stojíme - a to je věc socialismu. Budeme poslední, kteří by chtěli vidět věc socialismu ještě více ohroženou, než se dosud stalo.

Ing. JAN MUŽÍK, československý delegát v OSN
dne 22. srpna 1968